

Gemeente Brummen

Rekenkamercommissie Brummen

Onderzoeksplan verdiepingsonderzoek Dagbesteding Wmo Brummen (fase 2)

Inleiding

In 2015 zijn in het kader van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning belangrijke de taken op het gebied van zorg naar gemeenten gedecentraliseerd. Dagbesteding en de voorliggende voorzieningen zijn onderdeel van dat takenpakket.

Zelfredzaamheid en eigen regie van de zorgvrager is een van de uitgangspunten van de wet.

Inzet van zorg moet volgens de gemeente niet zwaarder zijn en langer duren dan nodig, mede uit een oogpunt van kostenbesparing.

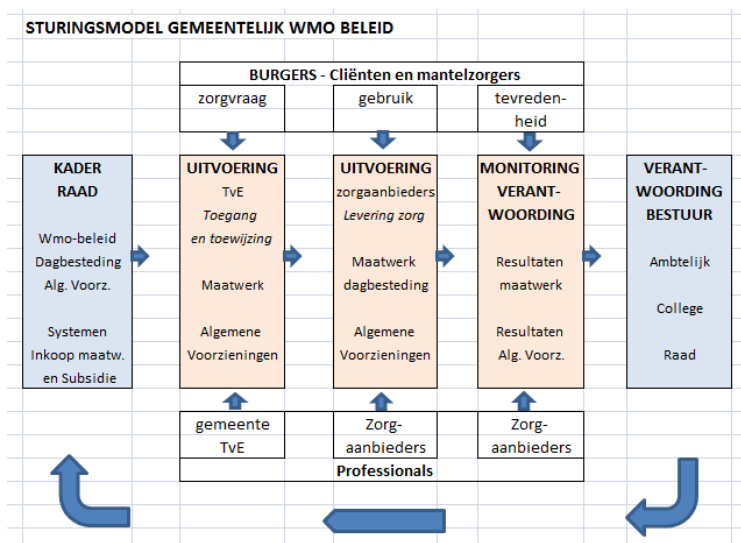
Tegen deze achtergrond heeft de rekenkamercommissie Brummen/Voorst in het kader van haar programmering 2018/2019 een onderzoek opgepakt naar het functioneren van de dagbesteding en de voorliggende voorzieningen in de gemeente Brummen.

In november 2018 is de onderwerpkeuze besproken met de audit commissie van Brummen. In de maanden december 2018-januari 2019 heeft de rekenkamercommissie een vooronderzoek uitgevoerd, fase 1 van het onderzoek. Dit houdt in dat beleidsdocumenten over dagbesteding en voorliggende voorzieningen zijn bestudeerd en aanvullend informatie is vergaard via enkele gesprekken met ambtelijk betrokkenen.

Het vooronderzoek biedt voldoende perspectief voor het uitvoeren van een verdiepingsonderzoek. Deze verdieping zal zich vooral richten op de werking van de indicatiestelling en zorgverlening in de praktijk. Voor de uitvoering van het verdiepingsonderzoek zal de commissie gebruik maken van de expertise van een extern bureau.

Onderzoeksvraag

Het onderzoek heeft tot doel na te gaan of de taak dagbesteding en de voorliggende voorzieningen in het kader van de Wmo 2015 in de gemeente Brummen doelmatig en doeltreffend worden uitgevoerd en of de gemeenteraad voldoende stuur- en verantwoordingsinformatie heeft en benut om zijn kaderstellende en controlerende rol te vervullen.

Deelvragen

1. Welke kaders heeft de raad geformuleerd ten aanzien van het Wmo-beleid, algemeen en specifiek de dagbesteding en algemene voorzieningen, en welke kaders gelden er instrumenteel (het inkoopstelsel maatwerkvoorzieningen en het subsidiestelsel)? *Deze vraag is grotendeels al in het vooronderzoek van de Rekenkamercommissie beantwoord - zie de bijgevoegde documentanalyse, onder andere het 'Leefringenmodel' en de toepassing van de zelfredzaamheidsmatrix.*
2. Op welke wijze is de toegang en toewijzing tot de zorg, het gebruik van de algemene voorzieningen en de maatwerkvoorziening dagbesteding aan burgers georganiseerd, hoe is de toewijzing afgestemd met aangrenzende vormen van zorg (bijv. onder de Zorgverzekeringswet en Wet langdurige zorg)¹ en gebeurt de toegang tot de Wmo in de praktijk binnen de beleidskaders doelmatig en doeltreffend?
3. Functioneert de zorgverlening van maatwerk dagbesteding doelmatig en doeltreffend? : op welke wijze zijn en worden (binnen de kaders van het regionale inkoopmodel) met zorgaanbieders afspraken gemaakt over de resultaten, wat wordt er gemonitord en verantwoord (incl. tevredenheid van gebruikers) en kan de gemeente met de uitkomsten daarvan effectief (bij)sturen?
4. Wat is het beeld van de inzet van voorliggende (algemene) voorzieningen?: is het aanbod van algemene voorzieningen adequaat en toegankelijk en gaat er voldoende preventieve werking van uit (voorkomen van zwaardere zorg op een vroeger moment), op welke wijze worden resultaten gemonitord en verantwoord en kan de gemeente effectief op deze voorzieningen sturen (via de werking van het subsidiestelsel)?
5. Op welke wijze en in welke mate worden resultaten van monitoring en verantwoording met de raad gedeeld, sluit dit aan bij de begrotingsposten, en toereikend voor (bij)sturing van kaders?
6. Op welke wijze geeft de gemeenteraad zelf actief inhoud aan zijn kaderstellende en controlerende rol ten aanzien van het Wmo-beleid en meer specifiek ten aanzien van Wmo-dagbesteding en voorliggende voorzieningen? Worden beleid, inkoop en subsidiëring periodiek geëvalueerd en zo nodig bijgesteld?
7. Op alle bovenstaande punten: wat zijn mogelijke verbeterpunten die de zorgverlening aan de burger verbeteren, dan wel de rol van de gemeenteraad versterken?

Afbakening van het onderzoek

De commissie sluit als doelgroep van onderzoek geen leeftijdscategorieën uit. Het gaat om alle gebruikers van Wmo maatwerkvoorzieningen dagbesteding en de daarbij behorende voorliggende algemene voorzieningen. In het vooronderzoek is vastgesteld dat ruim 100 inwoners van de gemeente Brummen een indicatiestelling hebben voor een maatwerkvoorziening dagbesteding.

Gebruikers van algemene voorzieningen zijn niet exact in kaart.

Als voorliggende voorzieningen worden in het kader van dit onderzoek op basis van het Strategisch plan 'Wij werken voor Brummen - algemene voorzieningen' van mei 2016 aangemerkt:

- ondersteuning mantelzorg;
- ontmoetingsplekken;
- dagbestedingsactiviteiten Wmo (zonder indicatie);
- ondersteuning ouderen; en
- bestrijding eenzaamheid.

De intentie van het onderzoek is zowel te evalueren als vooruit te kijken. Zo groeit volgens CBS cijfers de groep inwoners 75+ in Brummen vanaf peiljaar 2017 in 2025 met 34% en in 2030 met 50%. Het onderzoek wil onder ogen zien wat dat betekent voor de toekomstige zorgverlening.

Wijze van uitvoering en verdere procedure

De rekenkamercommissie heeft drie bureaus uitgenodigd offerte uit te brengen.

Dit offertetraject wordt eind maart afgerond met een opdrachtverlening.

Goed gebruik is dat het bureau aan het begin van het onderzoek een startgesprek met de organisatie plaats vindt over de wijze van uitvoering, de beschikbaarheid van informatie en behoefte aan extra informatie, de toegang tot contacten met zorgaanbieders, cliëntenorganisaties, etc.

Focus ligt als eerder gesteld op de vraag hoe de zorgverlening in de praktijk werkt.

---

¹ De gemeente is verantwoordelijk voor Wmo-zorg. Vanuit het klantperspectief ligt er soms een zorgvraag die breder is dan de Wmo-zorg. Hoe gaan zorgaanbieders om met 'grensgevallen' tussen de verschillende wetten Wmo, Wlz en Zvw? Worden grensgevallen in het belang van de klant snel en effectief opgelost?

Voor de uitvoering van het onderzoek is gedacht aan:

- review van het vooronderzoek (de documentanalyse);
- gesprek met primair beleidsverantwoordelijke ambtenaren en de wethouder;
- formulering normenkader voor het onderzoek (toetsingspunten);
- een of meer gesprekken met ambtelijke medewerkers die direct betrokkenen zijn de de toegang en toewijzing (het uitvoerend team, Team voor Elkaar);
- nader onderzoek bij enkele zorgaanbieders maatwerkvoorziening dagbesteding;
- nader onderzoek bij enkele algemene voorzieningen;
- eigen analyses en inbreng van expertise van het bureau over de uitvoering van het Wmo-beleid en het toekomstige spanningsveld tussen zorgcontinuïteit en de financiële beheersbaarheid bij groeiend aanbod aan zorgvragers;
- rapportage in de vorm van een rapport van bevindingen.

Van belangrijke gesprekken worden de resultaten in een kort verslag vastgelegd en ter verificatie aan de gesprekspartners voorgelegd.

Voorlopige planning is om in juni 2019 een concept rapport van bevindingen gereed te hebben dat voor technisch hoor- en wederhoor aan de ambtelijke organisatie en onderzochte instellingen kan worden voorgelegd. Dit hoor- en wederhoor dient om te checken of de feiten in het rapport correct zijn weergegeven.

In de zomermaanden zal de rekenkamercommissie op basis van het onderzoeksrapport een korte oplegger maken met bestuurlijke conclusies en aanbevelingen.

Het geheel - rapport van bevindingen en bestuurlijke oplegger - wordt als eindrapport na de zomer (september) aan de gemeenteraad aangeboden met afschrift aan het college.

De griffie zal dan een bestuurlijke reactie aan het college vragen voordat het rapport wordt geagendeerd in het Forum en een vergadering van de Raad.

Rekenkamercommissie Brummen
11 maart 2019